

STAND DER NAAM.

September KLEINE NAAM
KLEINE KWARTIER.
VOLLE NAAM.
LAATSTE KWARTIER.

WATERGETIEN

Hoog Water. Laag Water.

24 WOENSDAG	's Morg. 10-15	av. 4-15
25 DONDERDAG	11-06	5-06
26 VRIJDAG	12-00	6-00
27 ZATURDAG	12-51	6-51

SURINAAMSCH COURANT.

A. 1834.

WOENSDAG, DEN 24de SEPTEMBER.N°. 77.

PARAMARIBO.

Gouvernement Secretarij.

PARAMARIBO, den 22 September 1834.

Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal ontvangen hebbende het rapport van de Commissie tot onderzoek van een plan van Kolonisatie benoemd bij resolutie van 17 Januarij II., n°. 45, hebbende bestaan uit de Heeren:

W. C. KENNEDY, Voorzitter.

CH. LEERS.

H. KLINT.

M^r. A. F. LAMMENS.

H. H. DIEPERINK.

E. VAN EMDEN — En

N. G. VLIET, Secretaris.

Heeft, bij deszelfs resolutie, dd. 15 September II., n°. 886, dezelfde Commissie als haren taak volbragt hebbende, ontbonden met betuiging van deszelfs dank voor hunne in die betrekking bewezen diensten; — en in overeenstemming van het geest advies der Commissie, besloten om eene proef van vrije Kolonisatie te nemen, daartoe afstaande 's Lands Domein-grond Voorzorg, gelegen in Saramacca, terwijl bij dezelfde resolutie, eene speciale Commissie is benoemd, bestaande uit de Heeren:

H. H. DIEPERINK.

E. VAN EMDEN.

J. GROOFF — En

den tijdelijken President van de alhier gevestigde Maatschappij van Weldigheid ten einde gevolg te geven aan de geprojecteerde Kolonisatie van Vrije Lieden.

Zoo noodigt de Gouvernements Secretaris, namens Zijne Excellentie, de belanghebbenden, welke als Vrije Kolonisten van deze gunst wenschen gebruik te maken uit, om zich aan de voornoemde Commissie te adresseren.

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

Gouvernement Secretarij.

PARAMARIBO, den 22 September 1834.

Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal bij deszelfs resolutie van heden, n°. 1011/911, bepaald hebbende dat de Heer WILLEM HENDRIK LANS, benoemd CURATOR en WERKMEESTER bij de Nieuwe Hees-, Curatele en Onbeheerde Boedels Kamer der Kolonie Suriname, deszelfs betrekking als zoodanig met 1sten October aanstaande zal aanvaarden.

Zoo wordt zulks bij deze ter kennis van het Publiek gebracht.

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

Gouvernement Secretarij.

PARAMARIBO, den 22 September 1834.

Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal bij resolutie van heden, n°. 1014/914 en 1015/915, benoemd hebbende:

Tot Adjunct Gouvernements Secretaris, den Heer GEORGE SEVERIJN DE VEER, tot dus verre 1ste Commissie ter Gouvernements Secretaris.

Tot 1ste Commissie ter Gouvernements Secretarij, ANTHONIJ WILDEBOER, tot dus verre 2de Commissie.

Tot 2de Commissie, de 1ste Klerk ter Gouvernements Secretarij, JOHN ELLIS; en

Tot Klerk, den Surnumerair Klerk, JOHN SAMUEL BURNE.

Zoo wordt zulks bij deze ter kennis van het Publiek gebracht.

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

ADVERTENTIËN.

De AMBTENAAR, provisioneel belast met het Departement der Nieuwe Wees-, Kunsteele en Onbeheerde Boedels Kamer, zullen na den 28^{den} dezer, aan de Creditoren van de Boedels JOHANNA MARGARETHA VAN GEENIP, FRANCESCA van JAN SEIJST, AMBA van de Wed. SOESMAN, H. J. HIMMEN, P. J. GURIEL, MARIANNA van HUIJSMAN, CHARLOTTE van CASPER WOLFF WERNER, J. H. HENRIQUES, GERRIT OPPENOORDE, T. C. L. HARNZEN, W. H. VAN STEENBERGEN DE VRIES, L. DE MEIJER, GRISSEN, JOHANNES PANDI, ELISABETH van VAN GELDEREN en van den Boedel F. A. VOLKMAN (tweede repartitie), de hun competerende penningen uitbetalen.

Paramaribo, den 22 September 1834

De 2de Commissie, provisioneel belast met de werkzaamheden van 1ste Commissie, C. A. FISCO.

(39866)

GETROUWD:

G. VAN POLEN HULLEMAN

VN

E. G. WONDER.

PARAMARIBO, DEN 22 SEPTEMBER 1834.

(39863)

J. J. BENNERNAGEL

Heeft ontvangen per Kapt. H. ROLFF, en biedt te koop aan: Boter, Potjes met Haring, Bloemkool, Aspergies in stop flesjen, kwart Zalm in blik, en diverse andere Goederen meer.

Paramaribo, den 23 September 1834.

(40026)

S. J. CONTENT

Heeft per Kapt. REMKES ontvangen, en bieden te koop aan:

Extra nieuwe Haring, 18 stuks in een valje nieuwe Aardappelen, nieuwe Kornkomers, ingelegde nieuwe Spersies- en Snijschoenen, Confijte Dassen, Pruimedanten en Rozijnen in stopen, Castanjes en Spaansche Erwten per pond.

(39867)

SCHREEPSTIJDIG.

BIJENGERKOMEN.

Den 19^{den} dezer, het Schip Paramaribo, Kapt. J. C. Töpper, van Amsterdam.

NIEUWSTIJNINGEN.

EXTRACTEN uit de NIEUWE AMSTERDAMSCH COURANTEN, tot en met 20 Julij.

FRANKRIJK.

Het volgende levert eene reeks van noodlottige omstandigheden op:

De heer David, Postmeester te Chatillon, was sedert eene maand afwezig, toen men hem schreef dat zijne vrouw, welke hij zeer onlangs gehuwd had, gevaarlijk ziek was geworden. Hij vertrok dadelijk naar huis. Daags voor zijne aankomst, viel Mad. Dormier, die hetzelfde huis bewoonde dood van de keldertrappen van haar huis, en was des anderen dags bezig met haar te begraven. Ondertusschen nadert de heer David zijn huis . . . en ziet eene doorkijk in de deur staan Geheel bedwelmend door den slag, dien hij meent geleden te hebben, geraakt hij buiten zich zelve, loopt heen en varen men hem eenige opheldering heeft kunnen geven, en werpt zich in de kleine rivier, die bij de stad loopt.

Twee werklieden, bij de laatste tooncel en het gelukte hem ook hem uit het water te halen, doch hij had opgehouden te leven. Men zal ligt oordeelen kunnen over den indruk, dien de gevolgen eener zoo noodlottige dwaling aldaar hebben verwekt. Men wist eenige dagen lang het lot van dezen ongelukkige voor zijne vrouw te verbergen; maar eindelijk vernam zij zulks, en de verschrikkelijke omstandigheden, die haar ontdekt werden, maakten op haar eenen zoo vreeselijken indruk, dat haar toestand terstond verergerde en zij den volgende morgen overleed.

Een zeer droevig voorval heeft in de gemeente Mondore (Haute Saone) plaats gehad. Een daglooner, Kasper Amiens genaamd, dagelijks het getal zijner hoenders ziende verminderen, en vermoedende, dat dezelve allengskens geroofd werden door eenen vos, besloot eens goed rondom zijne woonplaats te waken. In den vroegen morgen, verborg zich Kasper Amiens, met een geweer gewapend, in eenige dicht bewassen struiken, terwijl zijn zoon Pieter, op dezelfde wijze gewapend, zich op eenigen afstand van daar insgelijks verborgen hield. Na eene beweging, welke Kasper Amiens deed, schoot zijn zoon in die richting zijn geweer af, geloovende dat hij op den vos aanlegde; helaas! hij had zijnen vader doodelijk gewond! Naar zijne hut teruggebracht door de werklieden, die op het hartverscheurend gekerm van Pieter Amiens toegeschooten waren, overleed aldaar Kasper, na nog veertien uren in smartelijk lijden geleefd te hebben.

Men leest in de A. A. Zeitung het volgende: Tegenvoordige Staat van den Handel en de Nijverheid in SYRIË.

De berichten, die wij van de kust van Syrië ontvangen hebben, zijn over het algemeen zeer ongunstig. Toen het land voor het eerst door den Pacha bezet werd,

schenen handel de nijverheid weder levendig te willen worden. De Douanen van Beyrout die onder het Ottomanisch bestuur voor 300 duizenden gepacht waren, hebben in 1833 de waarde van 1300 duizenden opgebracht. In Saint-Jean-d'Acre heeft het gouvernement groote aanbouwingen ondernomen en maakte voorbereidselen tot het aankweeken, en wel op eene groote schaal, van Zijde en Tabak. Te Napelouse legde men laken fabrieken aan, omdat men hoopte dat de luchtgesteldheid aldaar voor dat fabriekant gunstiger zoude zijn dan in Egypte, alwaar de droogte een hinderpaal voor de uitbreiding van hetzelfde was. De Pacha heeft aanzienlijke knudden merinos schapen naar Syrie gezonden. Maar in de laatste zes maanden van 1833 heeft de alleenhandel van de voornaamste artikelen van Syrie, welke de Pacha zich heeft aangemaakt, eene groote ontvreemding veroorzaakt. De Pacha heeft zich de zijde, de katoen, het koren en de olie voorbehouden; Overal verviel het algemeen evenwicht en de Vorstelijke schatkamer begon zich allerlei geweldenaarijen aan te matigen jegens de aankweekers van die artikelen. De overvloedigheid ging zoo ver en de voortdurende van senen algemeen opstand werden zoo ernstig, dat de Pacha van toen af de noodzakelijkheid gevoelde, om van den alleenhandel van de zijde af te zien en het algemeen evenwicht te herstellen. De handel is niettemin vernietigd, men moet hier bijvoegen, dat het Gouvernement beslag heeft gelegd op paarden en kameelen, hetwelk maakt, dat de handel met Bagdad en Madras bijna geheel opgehouden heeft, omdat de karavanen zich niet op den grooten weg durven vertoonen. Eenige karavanen zijn van Mossul te Aleppo angekommen en hebben er omstreeks 2000 zakken galnoten aangebracht, welke naar Engeland en Frankrijk vervoerd zijn; terwijl verscheidene schepen genoodzaakt zijn geweest Beyrout te verlaten, zonder eene lading te hebben kunnen innemen. Op het einde van 1833 werd deze staat van zaken nog erger door de verhooging der belastingen, want buiten het *Kharadj*, hetwelk alle Christenen gewoonlijk betalen, zoo vorderde men nog eene personele belasting van 5 tot 1000 piasters van alle bewoners, in verhouding tot hunne bezittingen, maar zonder onderscheid van geloof. Te gelijker tijd voerde men ook den alleenhandel op alle dranken in, en het onderzoek, waaraan de Gouverneur van Syrie, op order van den Pacha, de koffij onderworpen heeft, die van Mokka en Amerika ingevoerd wordt, bewijst, dat men ook van dezen handelstak eene alleenhandel wil maken. De staat van het land is verschrikkelijk. De Drusen Maroniten, die de bergen bewonen en die eertijds eene grooten handel dreven in zijde en tabak, waaraan zij bijzondere voorregten te danken hadden onder het Turksche gouvernement, zijn tegenwoordig in eene gisting, die moeilijk te beschrijven is. Het plan tot de invoering van den alleenhandel, waaraan de Pacha zoo veel schijnt te hechten, zal niet tot stand kunnen komen, of de Pacha moet eerst de Syrische bevolking tot de vernedering brengen, waartoe hij de Egyptenaren gebracht heeft; dat is, dat de Pacha, indien hij zijn plan ten uitvoer wil brengen, de inwoners van hunne eigendommen moet ontzetten en dat hij lijfeigenen van hen moet maken. Maar hij zal hier eene wederstand ontmoeten, die hij in Egypte niet gekend heeft. De langdurige vijandschap der verschillende rassen, sekten en partijen van Syrie heeft gemaakt, dat zij gewoon zijn aan eene onafhankelijkheid en aan een vertrouwen in hunne krachten, waaraan de Egyptische *fellah* nooit gedacht heeft. De bergachtige gesteldheid van het land, levert aan eene bevolking in opstand veel meer middelen ter verdediging op dan de vallei van den Nijl, alwaar men niet eene eenige plaats vindt, die beschutten kan tegen eenen aanval der ruitrij.

WARE EN VALSCHE KRIJGSROEM.

Er is een ware roem en er is een valsche. Dezelve bestaat zoo wel in het kleine; zoo wel op het oorlogsveld, als buiten het-

zelve; gelijk er eene ware kloekmoedigheid is, is er eene schijnbare, gelijk er groote mannen zijn in volen nadruk van het woord, en anderen, welke verkeerdelijk daarvoor gehouden worden; ware helden, en zoodanigen, die te onrecht dien naam dragen.

Zonder hierin met behoorlijke onderscheiding te werk te gaan, loopen wij gevaar van geheel mis te tasten in onze toelichtingen en afkeuringen, of onze verheffingen van personen en daden zullen voor het minste niets anders zijn, dan ijdele klanken zonder doel, zonder betekenis, zonder eenige waardij; wij zoeken wel naar het echte edelgesteente, maar dit ligt meestal verborgen onder eene groote menigte onechte, die alleen den uiterlijken glans vertoonen, doch de innerlijke waarde missen; die op het eerste gezigt door verwonderlijke schitteringen eene alles overtreffende schoonheid schijnen te bezitten, doch, op den toetssteen gebracht, al die schoonheid verliezen.

Wat maakt nu den roem, waren roem van krijgsheldrijven uit? Zekerlijk worden daartoe trekken van moed, van ongemeenen moed en beleid vereischt. Het krijgseven, vooral in het woeden van den strijd, is vol gevaren. De oorlog is als een vuurspuwende berg, die aan alle zijden schrik, verwoesting en doodschrieken uitbraakt. De lafbartige, vreesende alle oogenblikken voor het verlies van zijn leven, en niets durvende wagen, dat hem daaraan zoude blootstellen, zal niet in staat zijn, deze gevaren van nabij te aanschouwen, veel minder deze te ontmoet te spelen, om of roemrijk te sneven, of te overwinnen.

Maar moed alleen, persoonlijke dapperheid en onverschrokkenheid, al gaat deze met kloekbloedig beleid gepaard, is niet de eenigste hoedanigheid van dien roem. Dan zouden alle stoute en geweldige ondernemingen, die slechts gelukkig waren uitgevoerd, hoezeer ook anders ten algemeenen verderve stekende en ontterende voor de menschelijke natuur, roemwaardig geacht moeten worden.

De vuistvechter in *Engeland* kan het zekerlijk niet aan moed of beleid in dat werk ontbreken. De overwinnaar in het boksen moet ongetwijfeld een man van overvaardigheid, sterkte en behendigheid zijn. Maar wie zal zeggen, dat de roem, welken hij daardoor bij duizenden zijner landslieden behaalt, de ware heldenroem zij, of dat hij op den naam van een achtenswaardig man eenige aanspraak kan maken. Veel eer is hij verachtelijk en verschrikkelijk in de oogen van elk verstandig en beschaafd mensch, daar hij zijnen roem stelt in hetgeen tot schande zijner eenw en natie strekt. Men heeft wel groote rooverbenden in vroeger tijd gehad, die waarlijk wonderen van dapperheid gedaan hebben, maar met dat al afschuwelijke roovers bleven. Wie roemt ooit met recht de Spaansche legerbenden, die voorheen deze landen overtroonden en verwoesten, of die de onschuldige bewoners van het nieuw ontdekte werelddeel veroverden en vermoorden? Ondertusschen kan men eene ALBA of den ouden Spaanschen legers geene krijgsheldheid en beleid betwisten, even min als der keurbenden van het eertijds wereldwiegend *Rome*. Kan het ooit onder de roemrijke wapenteiten der Mogendheden geteld worden, dat zij een heldenvolk, als dat der Polen, door stroomden bloeds en over bergen van verslagenen te onderbragten? Is de brand van *Kopenhagen* een roemwaardig heldensuk; hoe dapper en stout ook uitgevoerd, hoe volledig de overwinning geweest moge zijn, is die een roemwaardig heldensuk van de Britsche zee-magt te noemen? Steekt er eenige eer in den aanval op een klein maar edel volk? in de vermeerstering van de stad van *Antwerpen*, door de overmagt en monster-mortieren der Franschen? — Alle zoodanige zegeprelen zijn zegeprelen der schande. De overwonnenen alleen, die zich tot het uiterste verdedigden, komt de eer, niet den overwinnaars toe, hoe vele blaken van kloeken roed en dapperheid de laatsten ook gegeven mogen hebben.

Zulke daden zullen des niet te minder met zwarte kolen in de jaarboeken der wereld worden opgeteekend, als zijde niets anders dan openbare rooverijen in het groot. Het zalde mag gezegd worden van meest alle veroveringen en krijgsheldrijven van *BONA PARTE* nadat hij, zich van het oppergeslacht meester gemaakt hebbende, met de gehele magt van *Frankrijk* in zijne vuist, alzo ronism zich een' tijd lang verpletterde. Zulke veroveraars, voor en na hem, moeten allen vergeleken worden bij eenen schijn-DARIANUS, die waarschijnlijk hetzelfde gedaan zou hebben, indien hij zoo wel over honderd duizenden, als over een kleine hende, te konmanieren had gehad. Het onderscheid bestaat daarin, dat hij minder magt bezit, schijn mischen geen' minder roed, een roover in het klein, gelijk de anderen in het groot was.

Neen de onderneming zelve moet roemwaardig, edel in hare bedoeling en neiging uit haren aard zijn, zal de uitvoering van roem bekroond, roemwaardig bij het tegengewoedige en toekomstige geslacht geschat kunnen worden. De nakomelingschap, doorgaans beter geschikt daarvoor het voordeel te vellen, dan de levende afgenoet, doet door het schitterende en stoute der bedrijven te veel verblinden, om opanendigheid bedacht genoeg de beginselen en gevolgen onderzoekt.

De oorlog is een oul, en zoo het schijn een noodzakelijk kwaad in de wereld. De eerste opkomst der volken tot ontijd toe, heeft dit monster op aarde gewoed. Maar de eene oorlog is toch welthiger, dan de andere, of wel de eene is regvaardiger, dan de andere onregvaardig, schoon altoos kwaad, een geesel voor het menschedom, noemen, als zonde het eerste en gewoedste middel om het geschiedschieden te machten te beslechten. Een der beroemde helden (*HENRIK IV*) was daarom gewoed te zeggen, dat de dapperste mannen, laatsten zijn om tot oorlog te ralen, zijn ze de eersten in het uitvoeren. Dwingelandij, met magt gewaand, kan niet anders dan door magt gestuit worden. En op die wijze ontstaan de oorlogen, zijn dezelve soos onvermeidelijk ook voor het anders vredelevendste volk. Wanneer de wapenen worden opgevat ter verdediging tegen de aanvallen of bedreigingen van een' euvelmoedigen en onhandelba in zijner ter verdediging van de eer en onafhankelijkheid van het Vaderland, of tot redding van een' te onrecht vernukten natuur of landgenoot, dan mag men het van dien kant een noodzakelijke en regvaardige oorlog noemen, gelijkstaande met eene pligmatige zelfverdediging tegen onrecht en geweld, dan is alleen er ware krijgsheld te behalen. Dan staan de regtschappen helden op; dan gloeit een edel vuur in hunne borst, ontstoken door billijke verontwaardiging of door het gevoel van de regvaardigheid der zaak, voor welke zij ten strijde trekken. Met geestdrift snellen zij voort op het veld van eer, dat nu bij uitsluiting den naam verdient. En hetzij dan dat zij vallen, hetzij zij overwinnen: de schoonste lauweren zullen hunne schedels of hun graf versieren. Heldenmoed, toegekend aan de zaak der gerechtigheid, is ten allen tijde beschouwd als een uitstekend kenmerk van eene edele en groote ziel, en daarom te reg een voorwerp van algemeene toelichting onder de volken. Denkt hier aan onze voorvaders, die tachtig jaren lang den strijd volhielden voor vrijheid van geweten en vaderland tegen den magtigsten gewelddenaar van dien tijd. Denk aan eenen *WASHINGTON*, en diens strijdgenooten; denkt aan onze helden van *Waterloo*; van den tiendaagschen veldtocht, en de verdedigers van het Antwerpsche kasteel, en — gij zult eene heldenschaar te voorschijn zien komen, wier roem de proef der eeuwen kan doorstaan, terwijl die der *ALEXANDERS* en *CESARS* van vroegeren en lateren tijd in het niet verzinnt, of niet anders dan de vloek en geesels der menschedheid genoemd worden.